

hyggelige Undersøgelser over disse Forhold desværre vidner klart det modsatte.

Til al Lykke tager de fleste Børn Oprejsning for den tvungne Stilling, naar de kommer udenfor; saa bliver der sat Fart paa; thi Legemerne strutter af Kræfter, der higer efter Udvikling gennem alsidig Øvelse. Og oftest bliver tøylesløs Vildhed udenfor Skolen et naturligt Udslag af de unaturlige Forhold indenfor den. Men det kan ikke være anderledes, saa længe der ikke tages Hensyn til Barnets harmoniske Udvikling i sin *Helhed*, Legeme saa vel som Aand. Legemet skal ikke blot beskyttes mod Overlast men tilbydes og meddeles den Udvikling, som det trænger til og har Krav paa. Og for at dette kan ske paa bedste Maade, saa alle Muskler, Brystorganer osv. kan faa en ligelig og alsidig Udvikling, som kun kan faas ved at tages i Brug, saa maa godt ordnede og hensigtsmæssige *Legemsøvelser* indføres.

Gymnastik. Den *svenske Gymnastik* er meget at anbefale til Skolebrug, da dens Øvelser er alsidige og lette at udføre samtidig med, at de giver Musklerne den fornødne Spænding. Særlig er denne Gymnastik egnet til at styrke og udvikle Brystorganerne. — Man hører tit Folk sige, at Gymnastik er unødvendig for den, der arbejder. Ja, ganske vist trænger det Barn, der arbejder legemligt i den friske Luft, ikke saa haardt, som det, der er modsat stillet. Men de Krav, Arbejdet stiller til Musklerne, er mer eller mindre *ensidigt*; en Del Muskler bliver kun lidet brugt, og der kommer saaledes noget uharmonisk ind i Udviklingen. Dette gjælder særlig den *voxende* Ungdom, Børnene. En af Gymnastikkens Opgaver er at raade Bod derpaa.

Pigerne maa endelig ogsaa med; de trænge fuldt saa haardt dertil som Drengene. De mange bleg-sottige, kortaandede og muskelsvage Kvinder, vi nu har, maa afløses af nogle mer kraftig opdragne, sundere og bedre udviklede, hvis ikke Slægten skal gaa til Grunde af Blodløshed.

Da Talen nu er om Kvindernes Sundhed, er det bedst med det samme at omtale den skadelige Indflydelse, Brugen af Snørliv (*Korset*) har: Den stærke Sammensnøring forhindrer et naturligt Aandedræt, dels ved Brystkassens Sammenpressen og dels ved at hindre Mellemgulvets Bevægelser. Lunger, Hjertet, Lever og alle indvendige Underlivsorganer bliver ofte bare efter nogle Aars Brug af Korset *varigt misdannede* og kan som Følge deraf *aldrig tilfulde* komme til at yde Tjeneste ved Livsfunktionerne. — Man hører tit anført som Bevis for Korsettets Gavnlighed og Uundværlighed, at naar man har brugt det en Tid, saa kan man umulig undvære det. *Men netop Uundværligheden er Beviset for Skadeligheden.* Vænnens Kroppen til at blive afstivet af Korset, saa berøver man de Muskler, som ellers har den Gerning, Anledning til Udvikling og til at vedligeholde sig kraftige nok dertil; thi dette kan kun ske ved, at de øves under fulde Krav til de Kræfter, de har. Bliver Musklerne hjulpne af kunstig Støtte, saa dette ikke sker, da miste de efterhaanden Kræfterne og blive slappe. Altsaa, naar Brugen af Korset foraarsager, at det bliver uundværligt, saa er det et gyldigt Bevis for, at det har svækket Musklerne i den Grad, at de har

tabt Evnen til ene at kunne give Kroppen den fornødne Udholdenhed og Stivhed.

Men langt værre end Muskulaturens Svækkelse er den delvise Ødelæggelse af *indre Organer*. Men da jeg paa Forhaand ved, at jeg har alle *korsettbærende* Fruer og Frøkener osv. imod mig i min Omtale af Korsetter, saa skal jeg for at vise, at jeg ikke er ene om denne Opfattelse, anføre, hvad andre sige derom:

Den store engelske Statistiker *Farr* skriver: »Den store Dødelighed blandt de engelske Kvinder af *Svindssot* kan til Dels tilskrives det mere indsluttede Liv, de fører, og dels *Sammensnøringen* af Brystet. Begge disse Dele bidrage til, at Lungerne ikke tilstrækkelig fyldes med frisk Luft, Blodets Kvalitet bliver derved ringere; og Tuberkel-Svindssot udvikler sig med en unaturlig og fordærlig Lethed.»

En engelsk Læge, Dr. *Richardson*, skriver: »Virkingerne af den beskrevne Art Tryk (ved Snørliv) indskrænker sig ikke til de Tider, da Trykket øves; de udstrække sig over den efterfølgende Tid. Og hvis Trykket fortsættes længe, foranlediger det en ufuldkommen Bygning af Brystet og Kroppen, som aldrig ganske taber sig. — Naar Tiden kommer, at saaledes *vanskabte* Kvinder skal blive Mødre, maa de bøde haardt ved Lidelser, som kunde have været undgaaede, hvis deres Legemer havde *faaet Lov* til at udvikle sig til en med Naturens Hensigter stemmende sund og skøn Form.«

Men desværre saa er vistnok al Kamp mod *Modens Fordringer* forgæves, saa længe man har Sundhed nok til at bøje sig for dem. Først naar Lidelserne har udviklet, vender Fornuften tilbage fra Modens Trylledans og da erkendes det, at kun ved at bøje sig ind under *Naturens* i Stedet for *Kulturens* og *Modens Love* kan Livet udvikle sig og Sundheden bevares; men — da er det oftest for sent.

Boganmeldelse.

Den evige Fred. Af Immanuel Kant. Oversat og forøget med Oplysninger af *Fredrik Bajer*. Forlag: Bibliothek for de tusend Hjem (*Huseby & Co.* i Kristiania) 1889. — 96 Sider.

En fransk Advokat og *Dr. jur.* har i Aprilheftet af det Maanedsskrift, som udgives af det retskyndige »Selskab for sammenlignende Lovgivning« i Paris: *Bulletin de la Société de législation comparée*, anmeldt ovennævnte Skrift saaledes:

Der gives berømte, klassiske Bøger, som man læser des mindre, jo mer berømte og klassiske de er. Disse Bøger er saa højt skattede, — man har holdt saadanne Lovtaler over dem, — de er undertegnede af saa store Navne, at omsider enhver, i god Tro, bilder sig ind at kende dem; følgelig fritager han sig gjerne for den Ulejlighed at aabne dem. Til slige Bøger synes Kants *Udkast til den evige Fred* at høre. Der gives ingen Afhandling, som er vigtigere for den moderne Retsfilosofi, — intet mer glimrende Værk i den offentlige, internationale Rets Historie, — intet paa en Gang dristigere og dybsindigere end denne